FREINET KINDCENTRUM DE TANDEM: KENNISMAKING MET DE FREINETTECHNIEKEN

VRIJE TEKST

Wat is een vrije tekst?

Tijdens de vrije werktijd worden kinderen uitgenodigd voor het schrijven van teksten waarin ze hun eigen kijk op zichzelf en de wereld kunnen weergeven.

Het schrijven van teksten, als persoonlijk middel voor expressie, behoort tot de schoolcultuur van een Freinetschool.

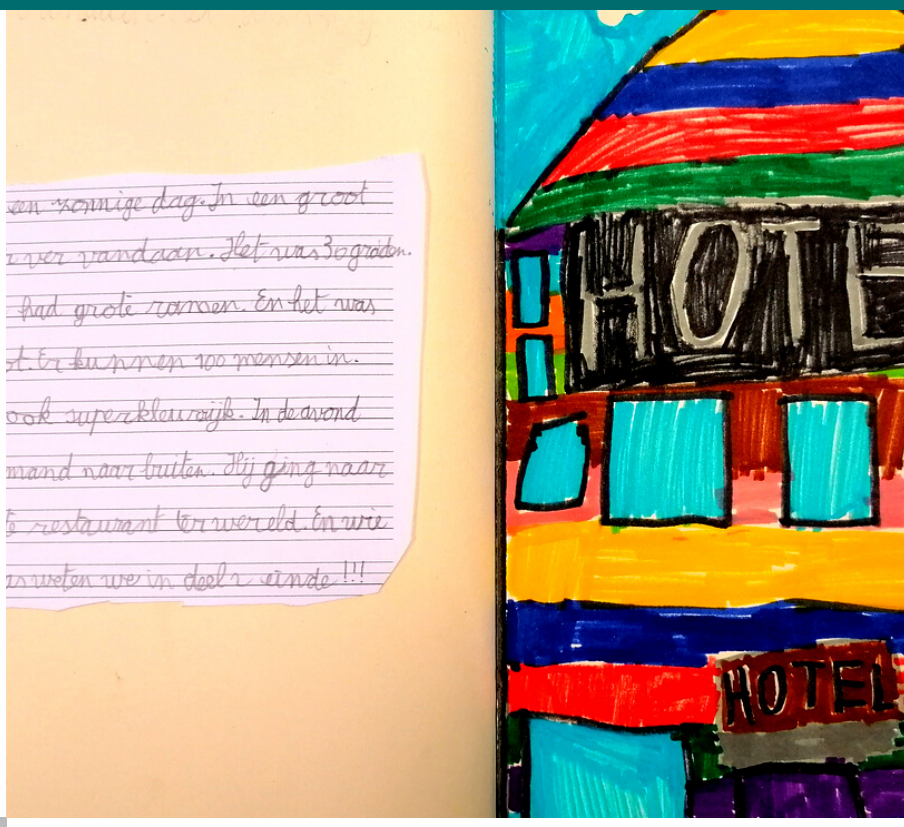

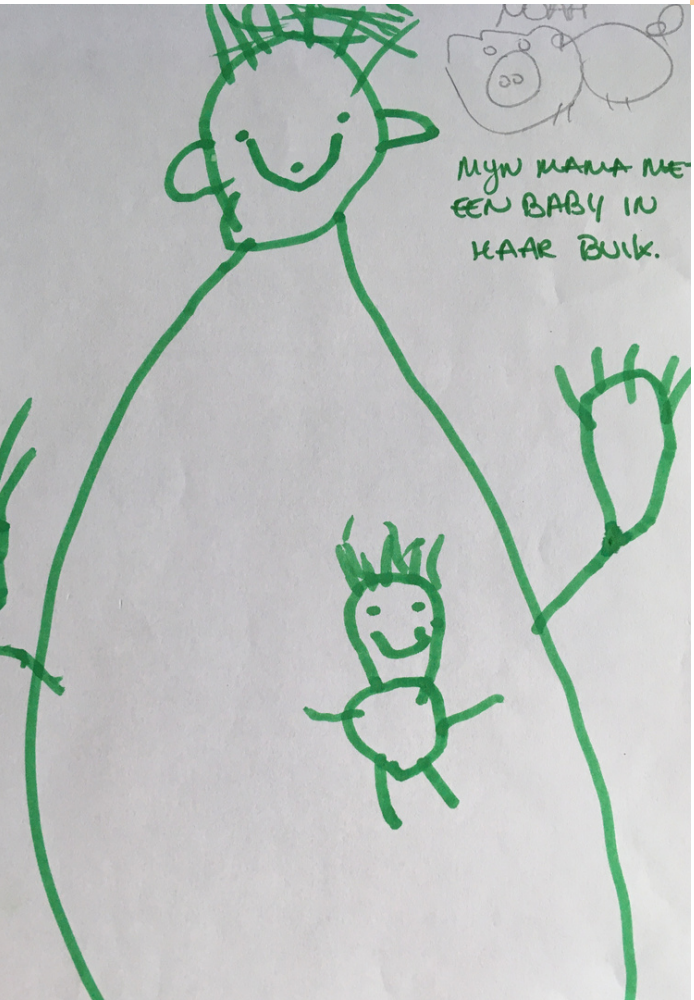

Hoe verloopt dit in de kleuterklas?

Een kind heeft "100 talen" om zich uit te drukken. De vrije tekst, waarmee ze van jongs af aan werken, is er daar één van.

De 'vertelling in de ronde', soms gekoppeld aan een 'vrije tekening' vormt de aanloop naar een vrije tekst. Bij jonge kinderen gaat het steeds om tekst én tekening.
De begeleider noteert wat de kinderen vertellen letterlijk naast de tekening (zie tekening links). Zo ontstaan de eerste vrije teksten.
Gaandeweg leren kinderen verschillende tekstgenres gepast te gebruiken om hun hersenspinsels en gevoelens uit te drukken.

Welke vrije teksten?

Het is belangrijk dat kinderen teksten schrijven vanuit hun persoonlijke kijk op de wereld om zich heen en op zichzelf. Kinderen worden gestimuleerd om teksten te schrijven, waarin zij hun eigen gevoelens (en later meningen) neerschrijven naar aanleiding van een beleving, een ervaring, een feit uit de actualiteit, een droom, ...

Coaching door de begeleider is hierbij van het grootste belang.

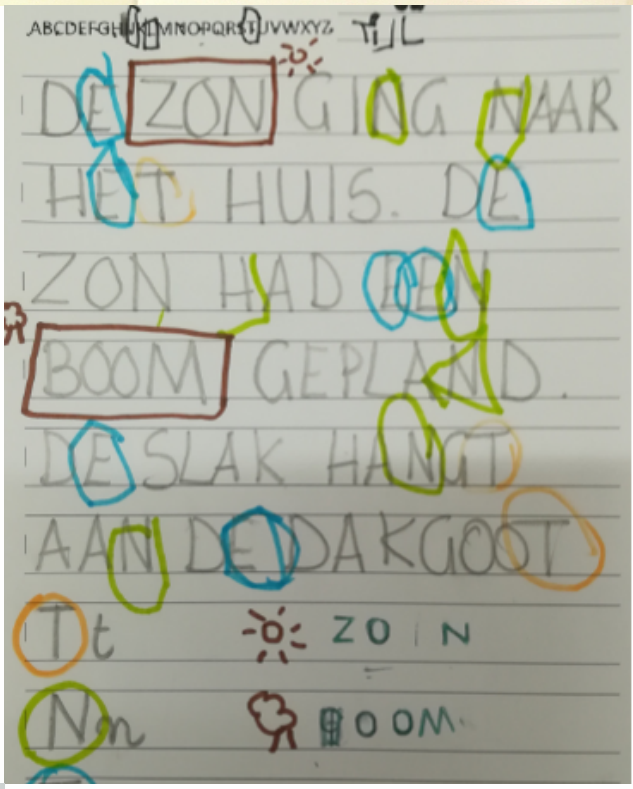

Hoe aanleren?

Het maken van kwaliteitsvolle vrije teksten wordt aangeleerd:

- via coaching, terwijl kinderen, vanuit eigen expressiebehoefte aan een vrije tekst werken;
- in taallessen;
- door van elkaar te leren (tijdens de rondes, vrije werktijd...).

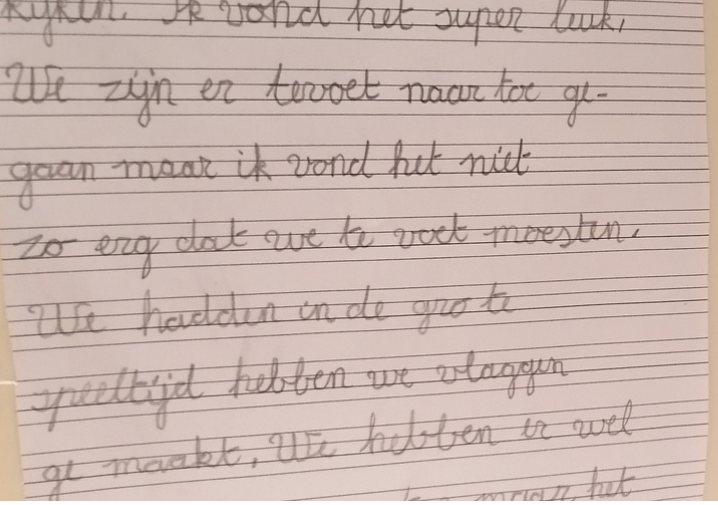

Inhoud staat centraal

Net zoals bij de andere expressietechnieken leren we kinderen hoe ze steeds beter (en foutlozer) kunnen schrijven, maar de kern is dat ze leren om hun boodschap schriftelijk te verwoorden.

We beschouwen het kind als de auteur van het verhaal. Het kind kan als auteur een verhaal bedenken, maar slaagt er daarom niet altijd in dit gepast op papier te krijgen. In dat geval zijn er de groep en de begeleider om het kind te ondersteunen en de tekst te verbeteren. De groep en de leerkracht nemen de rol van eindredactie op en helpen het kind om zijn/haar/hun boodschap mooi en foutloos in een definitieve versie te herschrijven, net zoals een professionele auteur ook geholpen wordt door een redactieteam.

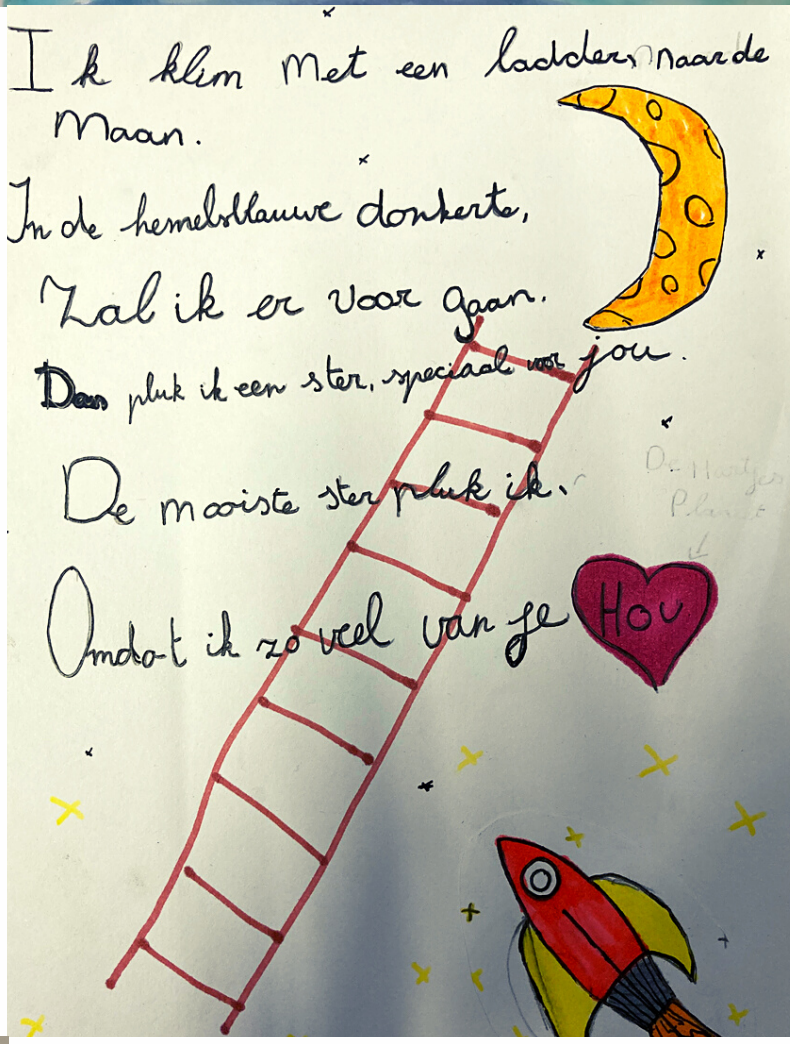

Expressiemiddel

De vrije tekst is een expressiemiddel en dus bedoeld om door anderen gelezen te worden. Het doelpubliek voor hun tekst zijn de klasgenoten, alle mensen op school en, als het even kan, de hele wereld. Dat betekent dat teksten verspreid worden. Ze worden opgehangen in de gangen van de school, verzameld in een klas- of schoolkrant, gepubliceerd op de klasblog of op de website van de school en verzameld/gebundeld in hun individuele vrije tekstenboek.